

Muistio kouluverkkotyöryhmän ja kunnanhallituksen koolle kutsumasta kuulemistilaisuudesta, joka pidettiin Parkumäen koululla 16.11.2010 klo 18.30 alkaen

Paikalla olivat:

Kunnanhallituksen pj. Esa Lappalainen

Sivistystoimenj. Sinikka Häyrinen

Työryhmän jäsenet Marisa Ahonen ja Timo Säteri sekä

32 kuulemistilaisuuteen saapunutta

Esa Lappalainen piti avauspuheenvuoron ja kertoi kouluverkkotyöryhmän työskentelystä mm. seuraavaa:

- Työryhmä on noin vuoden kestäneen työskentelyn aikana hahmotellut useita eri malleja tulevaisuuden kouluverkosta.
- Nyt tehdään suunnitelma, joka kertoo mihin mennään, jos koulujen oppilasmääriin ei tule ratkaisevia muutoksia. Tulevat päättäjät tekevät esitykseen tarvittavat tarkennukset.
- Yhden ison koulun alkamisaikaa on mietittävä.
- Työryhmä pitää tärkeänä, että koulukuljetuksiin panostettava riittävästi.

Työryhmän jäsen Timo säteri totesi, että valtuustoseminaarissa vuonna 2009 tehtiin aloite siitä, että mahdollisia muutoksia kouluverkkoon pitää alkaa suunnitella. Hän painotti työryhmän saaneen loistavasti faktatietoa työskentelyn eri vaiheissa.

Työryhmän jäsen Marisa Ahonen kiitti ryhmän hyvää henkeä. Hän painotti, että perussyy koulukeskustelulle on lasten vähäinen määrä.

Sivistystoimenjohtaja Sinikka Häyrinen esitteli monipuolisesti taustoja työryhmän työskentelylle. Hän kertoi mm. seuraavia asioita:

- Kunnanhallitus antoi kouluverkkotyöryhmälle työmääräyksen 8.2.2010.
- Kouluilta pyydetään lausunnot työryhmän esitykseen.
- Jokaisen koulun lakkauttaminen pitää päättää erikseen valtuustossa vuotta aikaisemmin lakkautusta.
- Oppilasmäärien putoaminen on perussyy kouluverkkotyöryhmän työlle.
- Tehtävänä oli selvittää, miten järjestetään laadukas opetus kohtuullisin kustannuksina vuodesta 2015 eteenpäin.
- Valtionosuus eli kotikuntakorvaus, joka on noin 7000 € / oppilas, pienenee Rantasalmella vuoteen 2015 mennessä n. 350 000 €.
- Kokemuksen mukaan 2-opettajaisen koulun lopetus tuo noin 200 000 € säästöt.

- Vuonna 2015 kaikki vakinaisessa virassa olevat opettajat pystytään työllistämään.
- Yli 30 oppilaan luokat jaetaan kahteen pienempään luokkaan.
- Valtion uudet opetussuunnitelmat tuovat myös paineita luopua pienistä yksiköistä.
- Kuljetusten järjestäminen on haasteellinen, muttei ylivoimainen tehtävä. Iltapäiväkyötejä pitää lisätä nykyisestä määrästä.
- Suurin osa säästöistä syntyy opettajien palkoista ja kiinteistöistä.

Koulunj. Ilkka Suokas esitteli opettajien ajatuksia kouluverkkotyöryhmän esityksestä mm. seuraavaa:

- Koulun oppilasmäärä vähenee mutta ei niin nopeasti, että koulu pitäisi muuttaa kaksiopeettajaiseksi 2013 tai lopettaa jo 2015.
- Pitkät kuljetusmatkat rasittavat oppilaita, kunnan taloutta ja heijastuvat koulutyöskentelyyn.
- Parkumäen koulu on tilojensa ja kokonsa puolesta toimiva koulu.
- Tutkimukset puoltavat pienten kyläkoulujen olemassaoloa.

Keskustelua:

Jussi Leppäniemi rohkaisi etsimään ratkaisua kouluasioihin aivan toisesta suunnasta. Kyläkoulut olisivat arvovalinta, johon esim. Ihastjärvellä on päädytty. Siellä on rakennettu uusi kyläkoulu. Kuljetukset rasittavat ympäristöä. Perusongelma on tietenkin oppilaiden määrän väheneminen.

Pauli Paintola olisi halunnut kuulla mahdollisimman tarkasti, mistä oletetut säästöt syntyisivät. Lisäksi hän oli huolissaan siitä, että pitkät koulumatkat lisäävät onnettomuuksien todennäköisyyttä ja ovat siten turvallisuusriski oppilaille.

Sinikka Häyrinen kertoi, että kokemuksen mukaan kaksiopeettajaisen koulun lakkauttaminen tuo noin 200 000 € säästön / vuosi.

Esa Lappalainen lisäsi, että kolmen kyläkoulun ylläpito maksaa kunnalle noin 1 000 000 € / vuosi.

Virpi Kinnunen pohti, miten oppilaiden kuljetukset saadaan järjestymään näin laajassa kunnassa.

Timo Säteri totesi, että Rantasalmen kunta panostaa koulujen toimintaa enemmän kuin Juva tai Joroinen.

Pertti Auvinen kyseenalaisti nykyajan tapaa hakea suurta. Hän totesi, ettei ole kyse pelkästään koulusta. Kuntastrategia painottaa kuntalaisten tasa-arvoa ja kunnan vetovoimaisuutta. Miten koulujen lakkauttamiset edistäisivät näitä asioita? Pitäisi myös selvittää, olisiko Massilanmäen suunnalta tulossa oppilaita Parkumäkeen varsinkin, jos Kallislahden koulu lakkautetaan. Voisiko Rantasalmen kunta olla erilainen kunta, sellainen joka ei karsi niiltä, jotka eivät pysty panemaan vastaan.

Timo Säteri myönsi kyläkoulun olevan vetovoimatekijä mutta oppilasmäärän jatkuvan pienentymisen vuoksi lakkauttaminen on kuitenkin joskus edessä.

Hannele Auvinen totesi, että pienestä lapsesta matka Parkumäestä keskustaan tuntuu pitkältä. Aikuiset ajattelevat matkasta eri tavalla.

Sinikka Häyrinen paheksui koulunjohtajan esitystä siitä, että siinä peloteltiin liikaa kuljetusten ja ison koulun mahdollisista vaikutuksista oppilaille.

Juho Tiainen ei ollut saanut selville todellista syytä, miksi Parkumäen koulu pitäisi lopettaa. Hänen mielestään kirkonkylän kouluun pitää investoida ainakin tilaratkaisuihin ja liikennejärjestelyihin, jotka vaikuttavat sekavilta.

Päivi Koikkalainen-Rovamo piti Parkumäen koulua toimivana kouluna ja totesi, etteivät kyläläiset ole voineet varautua koulun lopettamiseen, koska koulua käy paljon lapsia. Hän muistutti, että 1996 Mielojärven koulu lakkautettiin. Meiltä on jo viety yksi koulu. Omien koululaisten kokemusten perusteella hän alleviivasi sitä, että kuljetukset tulevat olemaan todellinen ongelma. Kyläkoulujen oppilaat ovat positiivisella tavalla erilaisia, hän päätti 20 vuoden opettajakokemukseen vedoten.

Riitta Koivisto kertoi, että pienessä koulussa opettaja ehtii tutustua lapsiin ja vanhempiin. Yhdysluokissa eri-ikäiset kasvattavat toisiaan. Pienissä kouluissa on saatu aikaan hyviä oppimistuloksia. PISA-tutkimus toi ilmi, että maaseudun pikkukoulujen tytöt ovat parhaita lukijoita. Tutkimukset osoittavat pikkukoulujen ylivertaisuuden.

Päivi Laitinen muistutti, että emme hyökkää kirkonkylän koulua vastaa, vaan tuomme ilmi Parkumäen hyviä puolia. Yläasteelta tulee vuosittain Parkumäen koulun oppilaista hyvää palautetta. Kuljetukset huolestuttivat myös häntä.

Esa Lappalainen muistutti, että Rantasalmen väkiluku vähenee ja toivoi, että työpaikkojen kehitys etenisi hyvään suuntaan. Nämä kummatkin seikat vaikuttavat kunnan kykyyn panostaa kouluihin. Oppilaiden väheneminen on perussy syy koulukeskustelulle.

Timo Kinnunen totesi pehmeiden ja kovien arvojen olevan nyt vastakkain. Kyläkoulu on mahdollisuus ja rikkaus kylälle. Tuskin hänkään olisi muuttanut kylälle, jollei täällä olisi ollut koulua. Kuljetukset tulevat olemaan kalliit. Kiitosta hän antoi siitä, että asiassa ollaan ajoissa liikkeellä.

Kirsi Mutka-Paintola olisi toivonut asiasta enemmän tiedotusta. Hän myös ihmetteli selvityksen painoarvoa, jos se ei todellakaan ole lopullinen päätös kouluverkosta.

Pauli Paintola kysyi Etelä-Rantasalmen kehittämissuunnitelman perään. Hän myös epäili ainakin joidenkin perheiden muuttavan kylältä pois, jos koulu lopetetaan.

Esa Lappalainen oli myös huolissaan kunnan vetovoimatekijöistä. Valitettavasti kunnalta puuttuvat rantatontit, jotka voisivat houkutella asukkaita.

Jussi Leppäniemi tuskaili sitä, että sivistyspuoli joutuu vuodesta toiseen säästämään.

Esa Lappalainen muistutti, että Rantasalmi käyttää n. 20 % enemmän rahaa kuin valtakunnallinen normi on.

Päivi Laitinen toivoi, että jatkossakin panostettaisiin kyläkouluihin.

Esa Lappalainen pahoitteli Sinikka Häyrisen kanssa sitä, että valtio on poistanut korotetun valtionavun kyläkouluilta.

Juho Tiainen muistutti, että kunnanvaltuuston on käsiteltävä joka koulun lakkauttaminen erikseen.

Mirka Kiiveri totesi kaksiohettajaisen koulun olevan valtava haaste opettajalle, jos luokat ovat isoja. Oppilaiden tukemiseen ei tahdo jäädä aikaa.

Antti Turkki tarttui myös kuljetuksiin ja epäili iltapäivisin tarvittavan kolme kuljetusta kirkolta kylille. Kuljetuksista tulee kalliita ja ne ovat hankalat järjestää. Pitkät koulumatkat aiheuttavat myös aikaiset aamulähdöt ja aikaiset nukkumaanmenot. Riittävätkö Rantasalon tilat todellakin näin suurelle määrälle eri-ikäisiä oppilaita? Kyläkoulut ovat oppilasmääränsä puolesta aivan toimintakykyisiä vielä 2015. Kokemuksesta hän totesi, että kyllä 11 oppilaan 3-6 luokkaa voi opettaa.

Pertti Auvinen toivoi tulevien päättäjien avuksi hieman lisää ohjeita kouluverkkotyöryhmältä. Hän kyseli olisiko esitykseen hyvä lisätä määrite esim. niin, että tällä perusteella koulu jatkaa tai ei jatka.

Kirsi Mutka-Printola kyseli, millä aikataululla asia etenee kunnan päättävissä elimissä. Hän myös toivoi uinuvien kylätoimikuntien ja järjestöjen heräävän aktiiviseen toimintaan kylän kehittämiseksi.

Reino Häkkinen yhtyi Kirsin mielipiteisiin ja toivoi järjestöjen toimintaa. Kylällä on vielä lapsia ja koulussa oppilaita. Lopettamispäätöstä ei ole vielä tehty.

Esa Lappalainen kiitti keskustelijoita. Asioista pitää puhua ja tulevaisuutta rakentaa. Valtuudet on valittu päättämään kunnan asioista, epämiellyttävistäkin. Hän arveli kouluverkkotyöryhmän esityksen tulevan valtuustokäsittelyyn tammi- helmikuun vaihteessa päättäessään tilaisuuden.

Muistion laatija koulunj. Ilkka Suokas